

Idag puttes menneskene i merkede båser

Samhjem — et daghjem for alle aldre — er en helt ny tanke som er oppstått blant sosialt interesserte i Stockholm og som nå er under uteksperimentering. Man mener at tiden nå er moden for å gjøre et forsøk på å få slutt på den ensomhet og isolering storbymennesker er offere for og skape kontakt mellom naboer — enten disse er barn, ungdom, foreldre, gamle, eller handicappede.

Samhjem for alle aldre en løsning?

Svaret på en slik kontakt kan bli et samhjem, et prosjekt som den svenske journalist Marianne Kärre redegjorde for på et møte i Oslo mandag i forbindelse med en ukelang utstilling som er finansiert av Nordisk Kulturråd og som er kommet i stand etter initiativ av en gruppe svenske arkitekter og journalister. Utstillingen som har fått navnet «Blir det bättre med samhem?», har tidligere vært vist i USA og Frankrike. Den kommer nå fra Trondheim og skal videre til Bergen og de øvrige nordiske land.

Marianne Kärre tok utgangspunkt i det faktum at menneskene i vår tid er delt opp i to grupper, de produktive og de uproduktive. De uproduktive står utenfor samfunnet, de blir skjovet lenger ut og blir til sist tatt hånd om av institusjoner. De produktive sliter seg mer og mer ut og får mindre og mindre overskudd til å ta seg av dem som kunne trenge det, både sine egne barn og de ensomme og isolerte naboer.

Hva er så et samhjem?

Man har tenkt seg at 30—40 familier, ca. 150 mennesker,

samarbeider om et sted å være. Det kan realiseres i et godt kjellerlokale med flere rom eller — selv om det høres nokså umulig ut i våre dagers bolignød — i to leiligheter som slås sammen og innredes til formålet. Et vertspaar ansettes — lønnet av stat eller kommune- og de behøver nødvendigvis ikke være eksperter på et bestemt område, men bør ha evnen til å vise videre til eksperter, hvis det skulle være nødvendig. Ved oppbygningen av samhjemmet blir det bruk for alle kategorier mennesker, alle kan hjelpe til. Barna inngår som et naturlig ledd i det hele, og de vil få følelsen av at de behøves.

— Samfunnet har fratatt store grupper mennesker deres rett til å behøves, sa Marianne Kärre. Og mange blir satt helt utenfor, har ingen kontakter, kjenner ingen, og går gradvis over til å bli pasienter som samfunnet må ta hånd om. Marianne Kärre minnet om det stadig stigende antall gamle mennesker som blir funnet døde i sine leiligheter. De er blitt offere for den totale ensomhet og isolering.

Foruten å fungere som et fri-

4/20 A.S.

Idag puttes menneskene i båser, som arkivkort i arkivskap. Merk uteliggerne i avfallsbotten til venstre.

tidshjem med fysiske og psykiske aktiviteter for alle, er det videre planer om servicetiltak som måltider for dem som måtte ønske det, man har tenkt seg felles

vaske- og syrom og vil også ta sikte på uteaktiviteter som lekplasser, svømmebaseng osv. Samhjemmet vil, mener de svenske idéskapere, kunne er-

statte både barneinstitusjoner og delvis aldershjem, ungdomsklubber, handicapinstitusjoner og kategorihjem for avvikere.

Gerda.